

СПРАВА «МАРУЩАК ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF MARUSHCHAK v. UKRAINE)

(Заява № 62341/16)

Стислий виклад рішення від 14 листопада 2024 року

Заявниця працювала головним редактором комунального засобу масової інформації – газеті. Разом із заробітною платою вона отримувала пенсію за віком, нараховану відповідно до Закону України «Про державну службу». З 01 квітня 2015 року виплату заявниці пенсії за віком було припинено у зв'язку з набранням чинності змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та інших законодавчих актів, якими було призупинено виплату пенсії за віком, призначеної відповідно до Закону України «Про державну службу» особам, які за сумісництвом працювали на посадах, що надавали право на такі пенсії. Хоча суд першої інстанції ухвалив постанову на користь заявниці, зазначивши, що вона не була державним службовцем, а тому відповідні зміни до неї не застосовувалися, Вищий адміністративний суд України залишив без змін постанову Київського апеляційного адміністративного суду від 07 квітня 2016 року, якою постанову суду першої інстанції було скасовано, а в задоволенні позовних вимог заявниці було відмовлено в повному обсязі. Суди вищих інстанцій встановили, що хоча заявниця не була державним службовцем, відповідні зміни застосовувалися до неї, оскільки вона обіймала посаду, яка давала право на отримання пенсії, призначеної згідно із Законом України «Про державну службу». З 01 травня 2016 року виплату заявниці пенсії за віком було відновлено, оскільки Закон України «Про державну службу» втратив чинність. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявниця скаржилася за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція), що призупинення виплати їй пенсії за віком з 01 квітня 2015 року до 30 квітня 2016 року становило втручання в її право на мирне володіння майном, та за статтею 14 Конвенції у поєднанні зі статтею 1 Першого протоколу до Конвенції на стверджуваний дискримінаційний характер припинення виплати їй пенсії, порівняно з іншими працюючими пенсіонерами, пенсії яких було зменшено лише на 15%. Стосовно припинення виплати пенсії заявниці в період з 01 квітня 2015 року до 31 травня 2015 року, Європейський суд зазначив, що к впливає з тексту прикінцевих положень Закону № 213-VIII, продовження припинення виплати пенсії з 01 червня 2015 року було обумовлене прийняттям спеціального закону з питань пенсійного забезпечення. Однак, як підтверджує практика Верховного Суду, такого закону прийнято не було, і з 01 червня 2015 року положення законодавства, які регулювали виплату пенсій відповідно до Закону України «Про державну службу» для журналістів, які працювали у державних і комунальних засобах масової інформації, припинили свою дію. Отже, Європейський суд дійшов висновку, що підстав для подальшого припинення виплати заявниці пенсії більше не існувало та констатував порушення статті 1 Першого протоколу до

Конвенції. Щодо скарги заявниці на стверджуваний дискримінаційний характер припинення виплати їй пенсії, Європейський суд зазначив, що для порушення питання за статтею 14 Конвенції має існувати різниця у ставленні до осіб в аналогічних або відносно подібних ситуаціях, і заявниця зобов'язана довести існування такого різного ставлення. Оскільки у цій справі заявниця не змогла обґрунтувати свою вимогу та не надала детального пояснення своїх міркувань стосовно цього питання, Європейський суд відхилив цю скаргу відповідно до пункту 4 статті 35 Конвенції, як явно необґрунтовану.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. Оголошує прийнятною скаргу за статтею 1 Першого протоколу до конвенції стосовно періоду з 01 червня 2015 року до 30 квітня 2016 року, а решту скарг у заяві – неприйнятними;
2. Постановляє, що було порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції стосовно зазначеного періоду;
3. Постановляє, що: (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявниці таку суму, яка має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу: (i) 4 000 (чотири тисячі) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування матеріальної та моральної шкоди; (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
4. Відхиляє решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції.